

PRANCIŠKONIŠKASIS JAUNIMAS

JAUPRA

PRANCIŠKONIŠKOJO PAŠAUKIMO KELIAS

ROMA 2004

JAUPRA: PRANCIŠKONIŠKOJO PAŠAUKIMO KELIAS

1. Įvadas
2. Specifinė Pranciškoniškojo jaunimo charakteristika
3. Kas yra Jaupra?
4. Pašaukimo kelionė
5. Santykiai tarp Jaupra ir OFS
6. Dvasinė pagalba
7. Ugdymo forma ir turinys
8. Jaupra organizacija
9. Kitos Jaupra grupės

1. ĮVADAS

Kam skirtas šis dokumentas?

1. Šis dokumentas yra skirtas visiems atsakingiems už Jaupra brolijas: Jaupra brolijos Tarybai, atsakingajam už ugdymą, OFS broliškam vadovui ir dvasiniam asistentui.

Dokumento tikslai

2. Norima bendromis gairėmis paaiškinti Jaupra identitetą; nurodyti kryptį ir pateikti Jaupra vadovavimo ir ugdymo pasiūlymus; suvienodinti Jaupra dvasinio vedimo darbą.

Kuo nėra šis dokumentas

3. Vis dėlto tikslas nėra pateikti naujų normų, bet pabrėžti tai, kas jau yra OFS (Pasauliečių pranciškonų ordino) Generalinėse konstitucijose (Str. 96-97) ir Generalinės Kapitulos 1993 m. Meksikoje ir 2002 m. Romoje išvadose. Taip pat nenorima suvienodinti visų Jaupra grupių, bet eiti vienybėje gerbiant įvairovę.

2. SPECIFINĖ JAUPRA CHARAKTERISTIKA

4. Jaunimo pastoracijoje pastebime, kad jauni žmonės yra patraukti šv. Pranciškaus ir nori gilinti savo krikščionišką ir pranciškonišką pašaukimą. Pranciškoniškasis jaunimas ir OFS suteikia jauniems žmonėms šią galimybę, atsiliepdami į modernių laikų jaunimo poreikius, jų krizes, problemas ir klausimus.

5. Kai kurie esminiai pašaukimo kelionės elementai:

- Jausti Šventosios Dvasios pašaukimą, kviečiantį į krikščioniško gyvenimo patirtį brolijoje;
- Palaipsniui atskleisti šv. Pranciškaus gyvenimą ir vertybes;
- Dalyvauti bažnytiniame bei visuomeniniame gyvenime ir taip patirti konkretų apaštalavimą.

6. Pagal OFS Generalines Konstitucijas, Jaupra nuo kitų pranciškoniškojo jaunimo grupių skiria:

- OFS Regulos, kaip įkvėpiančio dokumento, priėmimas;
- Prieš Dievą ir broliją atliktas asmeninis bei formalus pasižadėjimas gyventi tuo įkvėpimu;
- Priklausymas Pranciškoniškajai šeimai kaip integrali OFS dalis;

- Pasauliečių pranciškonų palydėjimas ir dvasinis vedimas;
- Organizacinė struktūra ir specifiniai ugdymo metodai pašaukimo procesui, kuris paprastai, bet nebūtinai, veda į OFS;
- Nacionalinis Statutas, patvirtintas OFS Nacionalinės tarybos arba, jei tokios nėra, OFS Tarptautinės tarybos, nustato sąlygas priklausyti Pranciškoniškajam jaunimui.

3. KAS YRA JAUPRA?

a. Dvasinės charakteristikos:

7. **Pranciškoniškasis jaunimas (Jaupra) yra sudarytas iš jaunuolių...(Konst. 96,2).** Jaupra sudaro jauni žmonės. Tai yra laikinas gyvenimo etapas, kuris prasideda paauglyste ir baigiasi, asmeniui pasiekus brandą.

8. **...kurie jaučiasi Šventosios Dvasios kviečiami... gilindamiesi į savo pašaukimą...(Konst. 96,2).** Jaupra yra pašaukimo kelias, kuriame pradinis kvietimas vystosi į tam tikrą gyvenimo pasirinkimą. Kvietimas skatina jauno žmogaus atsakymą, kuris patvirtinamas asmeniniu pasižadėjimu prieš Dievą, brolių ir sesių akivaizdoje.

9. **...dalytis savo krikščioniško gyvenimo patirtimi brolijoje...(Konst. 96,2).** Jaupra yra brolystės patirtis; jaunų tikinčiųjų, to paties Tėvo sūnų ir dukterų, besidalijančių broliška meile paremtu tikėjimu, bendruomenės patirtis. Brolija yra bažnytinės bendruomenės dalis, kur gyvenama ir dirbama.

10. **...persmelkti Šv. Pranciškaus Asyžiečio žinios šviesos, gilina savo pašaukimą prie Pasauliečių pranciškonų ordino (Konst. 96,2).** Jaupra eina šv. Pranciškaus Asyžiečio žinios šviesoje; palaiptamsiui atradama ir prisiimdama šį gyvenimo idealą ir jo vertybes. Jaupra priklauso Pranciškoniškajai šeimai kaip integrali OFS dalis ir OFS Regulą laiko įkvepiančiu dokumentu; prašo dvasinės pagalbos iš kompetentingų pasišventusių vyresniųjų ir broliško vedimo iš Pasauliečių pranciškonų.

b. Organizacinės charakteristikos:

11. **Pranciškoniškasis jaunimas turi savitą sąrangą...(Konst. 96,5).** Jaupra yra organizuota pagal savo kriterijus, kurie gali būti apibrėžti savuose Statutuose. Ji turi savo brolijas ir įvairių lygių atsakinguosius, pasitiki dvasine pagalba ir specifiniu brolišku vedimu.

12. **...ir mokymo metodus, pritaikytus pasaulio jaunimo reikmėms...(Konst. 96,5).** Jaupra prisitaiko prie jaunimo poreikių savo metodais ir ugdymo turiniu. Jos ugdymas yra skirtas padėti jaunimui pamatyti skirtumą tarp pašaukimo pasirinkimo galimybių ir pilnai įsijungti į pasaulį, kuriame gyvena.

13. **...pagal skirtingų šalių sąlygas (Konst. 96,5).** Daugelyje kraštų egzistuojančio Pranciškoniškojo jaunimo tikrovė yra tokia įvairi, jog jos neįmanoma suvienodinti. Sociokultūrinė situacija apibrėžia buvimo jaunuoliu būdą, atsakomybes, kurias jaunimas gali prisiimti, ir ugdymo bei veikimo galimybes.

c. Santykiai tarp Jaupra ir OFS:

14. **Pranciškoniškais jaunimas (Jaupra)... už kurį OFS suvokia esąs ypač atsakingas. (Konst. 96,2).** OFS turi ypatingą įsipareigojimą – Jaupra – kaip dalį savo jaunimo pastoracijos ir pašaukimų skatinimo. Dėl to turi lydėti jaunuolius ir paremti jų pašaukimo brendimą, padėti juos įvesdinti į brolijos gyvenimą.

15. **Pranciškoniškojo jaunimo nariai laiko OFS Regulą įkvepiančiu dokumentu. (Konst. 96,3).** Pranciškoniškojo jaunimo nariai priima OFS Regulą kaip įkvepiantį dokumentą savo krikščioniško ir pranciškoniško pašaukimo augimui asmeniškai ir grupėje. Santykius tarp Jaupra ir OFS apibūdina gyvas ir abipusis bendravimas, todėl Jaupra pašaukimo kelionė paprastai, bet nebūtinai, veda į OFS.

16. **Pranciškoniškasis jaunimas kaip Pranciškoniškosios šeimos dalis (Konst. 96,6).** Kaip OFS dalis Jaupra yra Pranciškoniškosios šeimos dalis, su kuria kartu žengia ir kurią veda pasauliečiai pranciškonai. Be to, jos vadovas tarptautiniame lygmenyje ir mažiausiai 2 Nacionalinės tarybos nariai yra jauni, įžadus davę pasauliečiai pranciškonai (Konst. 97,2).

17. **Pranciškoniškojo jaunimo atstovas... įeina į atitinkamo lygmens OFS tarybą (Konst. 97,4).** Visų lygių OFS brolijose turi būti Jaupra narys, kurį išrenka jo Taryba ir kuris tampa OFS tarybos nariu. Jis turi balso teisę OFS Taryboje, jei yra įžadus davęs pasaulietis pranciškonas. Taip pat OFS narys, kurį išrenka jo Taryba, tampa Jaupra tarybos nariu tame pačiame lygmenyje.

18. **Jaupra atstovai į Tarptautinę OFS tarybą yra renkami pagal tarptautinius įstatus (Konst. 97,5).** Tarptautiniai OFS įstatai nustato Jaupra atstovų skaičių tarptautinėje taryboje, atstovaujamas brolijas ir jų kompetenciją.

4. PAŠAUKIMO KELIONĖ

19. Jaupra nariai gilina savo pašaukimą šv. Pranciškaus dvasingumo šviesoje keliaudami nuolatinio ugdymo kelionę. Pašaukimo atpažinimas bus šios kelionės dėmesio centre.

Paprastai pašaukimo kelionė yra sudaryta iš šių etapų:

a. Apsisprendimas

20. Tai yra etapas, skirtas ieškojimui, stebėjimui, priartėjimui ir pirminiam ugdymui, kurį vėliau apvainikuos Jaupra Pažadas. Jaunuoliui tai yra pirmasis kontaktas su Jaupra, kur jis klausia savęs: kas yra brolija? kuo aš galiu padėti grupei?. Savo ruožtu Jaupra parodo jaunam žmogui savo idealus, reikalavimus, metodus bei stilių.

Šio etapo trukmė priklausys nuo kiekvieno asmeninės ir Jaupra grupės situacijos. Jei reikalinga, Jaupra nacionaliniai statutai gali nustatyti šio etapo trukmę, pvz. nuo 3 iki 6 mėn., atkreipiant dėmesį į tuos, kurie ateina iš kitų pranciškoniškų grupių (iki/pirma/prieš Jaupra – tam būtinas Nacionalinės tarybos nutarimas).

Mažiausias amžius įsijungti į Jaupra priklausys nuo jaunuolio asmeninio vystymosi ir kultūrinės situacijos, bet reikia prisiminti, kad Jaupra yra skirta jaunuoliams, o ne vaikams. Jei reikalinga, Jaupra nacionaliniai statutai gali nustatyti mažiausią amžių įsijungti į Jaupra (pvz. nuo 14 iki 17m.)

b. Pasiruošimas Jaupra Pažadui

21. Tai yra etapas, skirtas ugdymui ir pilnam įsijungimui į brolijos gyvenimą. Jo pabaigoje kandidatai patvirtina savo pasirinkimą asmeniniu Pažadu prieš Dievą brolių ir sesių akivaizdoje. Jaunuoliui tai yra laikas pažinti ir pamilti Evangeliją pagal šv. Pranciškaus pavyzdį brolijoje. Reikia valios ir ištikimybės sutvarkyti savo gyvenimą laikantis Evangelijos, palaipsniui išugdyti pranciškoniškas vertybes, išgyventas įsipareigojimo ir tarnavimo kitiems dvasioje. Savo ruožtu Jaupra palydi jaunuolių kelio ieškojime ir dvasiniame augime.

Jaupra nacionaliniai statutai gali nustatyti mažiausią šio etapo trukmę, kuri neturėtų būti trumpesnė nei vieneri metai ir ne ilgesnė nei dveji metai. Jei atrodo reikalinga, statutai gali nustatyti maksimalią trukmę šiam ugdymo, vedančio į Jaupra Pažadą, etapui. Jaupra vietinės tarybos kompetencija yra priimti norinčius duoti Pažadą kandidatus pagal nacionalinio Statuto nuostatus.

c. Pašaukimo gilinimas

22. Tai yra etapas, skirtas pašaukimo sutvirtinimui, kada jaunas žmogus įgyja ir gilina vertybes, charakterizuojančias pranciškonų pasauliečių dvasingumą ir misiją Bažnyčioje bei visuomenėje. Jaunuoliui tai yra laikas atrasti ir įkūnyti kasdieniame gyvenime OFS Regulos įkvėpimą, kad patikrintų savo tikrąjį pašaukimą ir atsakymą į Dievo kvietimą. Šis laikas suteikia bendravimo su broliais ir dalyvavimo Pranciškoniškoje šeimoje patirtį, taip pat misijos ir tarnavimo Bažnyčiai bei visuomenei patirtį. Savo ruožtu brolija padeda jaunam žmogui atrasti ir išsiaiškinti pašaukimą, atitinkantį jo gabumus ir troškimus.

Šio laikino Pažado periodas negali užsitęsti neribotam laikui, nes pasirinkimų, išvalgų laikotarpis yra tik vienas iš asmens gyvenimo etapų. Jaupra nacionaliniai statutai turėtų apibrėžti šio laikotarpio pabaigą, atsižvelgiant į kultūrinę ir socialinę šalies situaciją; bet kokiu atveju, jis neturėtų viršyti 30 m. amžiaus.

5. SANTYKIAI TARP JAUPRA IR OFS

a. Prisijungimas prie OFS

23. Jaupra nariai, norintys duoti OFS įžadus, turi laikytis OFS Regulos, Konstitucijų ir Ritualo nuostatų (Konst. 96,4).

Jaupra pašaukimo kelionė paprastai, bet nebūtinai, veda į OFS. Dėl to jauno žmogaus, norinčio įstoti į OFS, Jaupra gautas pranciškoniškas ugdymas, gali būti pagrįstai vertinamas kaip įvesdinimo į OFS etapas. Pradiniam OFS ugdymo laikotarpiui vadovauja OFS brolijos, kuriai norima priklausyti, taryba, remdamasi tuo, kas parašyta OFS Reguloje ir Konstitucijose. Jaupra esant grupei jaunų žmonių, norinčių pradėti pradinį ugdymą kartu, OFS brolijos, kuriai norima priklausyti, tarybos nuožiūra ir jai vadovaujant, jie gali suformuoti savo grupę.

b. Priklausymas Jaupra ir OFS tuo pat metu

24. Dėl Jaupra pašaukimo kelio tęstinumo OFS link, OFS įžadai nebūtinai pašalina jaunuolių iš Jaupra brolijos.

Jaunas žmogus, OFS įžadais pavertęs OFS Regulą savo gyvenimo projektu, gali tęsti savo kelionę su Jaupra broliais ir sesėmis.

Gali būti daug įvairių priežasčių, kodėl jaunas žmogus gali būti tuo pat metu aktyvus dviejų brolių (Jaupra ir OFS) nariu. Gali būti, kad Jaupra brolijai reikia įžadus davusio jaunuolio kompetencijos kitų jaunų narių vedimui, būnant Jaupra brolijos atsakingu arba aktyviu nariu.

Bet kokių atveju, yra svarbu, kad įžadus davęs jaunuolis būtų aktyvus abiejose brolijose, net jei jo veikla, sutarus su OFS taryba, yra labiausiai sukoncentruota į Jaupra.

c. Jaupra vedimas

25. OFS turi ieškoti tinkamiausių būdų skatinti Jaupra gyvybingumą ir augimą; turi stovėti šalia jaunuolių, kad juos padrąsintų, turi suteikti visas įmanomas priemones, kad padėtų žengti į priekį jų žmogiškoje kelionėje ir dvasiniame augime (Konst. 97,1).

1. Anksčiau minėti būdai dėl aplinkybių bus įvairūs; vis dėlto vienas iš pačių svarbiausių visada bus artimas kontaktas su OFS. Dėl šios priežasties, vietinės brolijos turi padaryti vietos jaunimui, leisdami jiems dalyvauti susitikimuose arba patikėdami jiems specifines užduotis brolijoje. Taip pat, kad OFS brolijos būtų lanksčios savo organizacijoje, kad ieškotų kūrybingų būdų formuoti tam tikras grupes brolijoje, kurioms vadovautų brolijos taryba.

2. Būtina, kad jaunuolius tiesiogiai lydėtų tam tinkami OFS nariai. OFS Konstitucijos reikalauja broliško Jaupra vedimo bei OFS atstovo visų lygių Jaupra tarybose. Dažniausiai, nors nebūtinai, OFS atstovas Jaupra taryboje veiks ir kaip Jaupra broliškas vadovas.

6. DVASINĖ PAGALBA

3. Vienodai reikalinga Pranciškoniškajam jaunimui yra dvasinė Pirmojo ordino ir iš TOR pagalba (Konst. 96,6). Kaip Pranciškoniškosios šeimos daliai Pranciškoniškajam jaunimui reikia dvasinio asistento, kuris užtikrintų jos ištikimybę pranciškoniškai charizmai, bendrystę su Bažnyčia ir vienybę su Pranciškoniškąja šeima. (Konst. 85,2). Atitinkama pranciškonų vyresnybė turi paskirti Jaupra dvasinius asistentus, remdamasi „OFS pastoracinės ir dvasinės asistencijos Statuto“ nuostatais (Past. asist. st. 5,2; 11,2). Jei įmanoma, tas pats žmogus suteikia dvasinę pagalbą abiem – Jaupra ir OFS.

4. Kartais jaunimas teikia pirmenybę tam tikriems asistentams, kurie geriau pažįsta jų problemas. Vis tik šis natūralus talentas gali tapti subtilia pagunda asistentui vadovaujant sutelkti valdžią į savo rankas ir įsakinėti jaunimui. Dėl šios priežasties šv. Pranciškus dažnai skatina visišką neturtą ir priklausymą „kiekvienam žmogui dėl Dievo meilės“. Bet koks gėris, kurį Viešpats daro per dvasinį asistentą neturi būti nuslėptas, bet atvirai atiduotas kaip nuolankus tarnavimas jaunimui.

7. UGDYMO FORMA IR TURINYS

1. **Pranciškoniškasis jaunimas turi... savo mokymo ir ugdymo metodus, pritaikytus jaunimo reikmėms... (Konst. 96,5).** Kad atitiktų jaunimo poreikius, ugdymo metodų forma ir turinys turi būti lankstūs, kadangi jauni žmonės visame pasaulyje visą laiką keičiasi ir greitai auga. Kita vertus, yra būtina išsaugoti identitetą neblaškoma trumpalaikių susižavėjimų.

2. ...pagal skirtingų šalių sąlygas (Konst. 96,5). Kiekvienoje šalyje vyraujanti padėtis taip pat sukuria ugdymo formos ir turinio įvairovę, tačiau ji negali pašalinti fundamentalių ugdymo kriterijų vienovės. Kad būtų pasiekta visų tikslų, ugdymas turi apimti žmogišką, krikščionišką ir pranciškonišką dimensiją.

8. JAUPRA ORGANIZACIJA

a. Vietinė brolija

32. Vietinė brolija yra pirminė Jaupra ląstelė ir vieta, kur jaunimas susitinka patirti krikščioniško gyvenimo patirtį šv. Pranciškaus žinios šviesoje.

Brolija dažnai (pvz. kiekvieną savaitę) susitinka, kad kartu išgyventų santykį su Dievu bei savo broliais ir sesėmis. Susitikimai apima maldos ir ugdymo, taip pat veiklos ir rekreacijos laiką. Tokiu būdu organizuoti susirinkimai turi skatinti Jaupra integruotis į pranciškonišką šeimą ir į vietinę Bažnyčią.

33. Vietinės Jaupra brolijos pripažinimas priklauso aukštesnio lygmens Jaupra tarybai, kartu su vietine OFS taryba – tai dvi tarybos, su kuriomis nauja Jaupra brolija yra glaudžiai susijusi (Konst. 46,1). Susijusios OFS tarybos kompensuoja OFS struktūrų trūkumą. Apie naujos Jaupra brolijos įsteigimą pranešama atitinkamai dvasinei vyresnybei, prašoma paskirti dvasinį asistentą.

34. Vietinei brolijai vadovauja taryba, kurią sudaro mažiausiai trys nariai, išrinkti (brolijos narių) ribotam laiko tarpui iš brolijos narių, davusių Jaupra Pažadą. Tarybos nariais taip pat yra OFS atstovas ir dvasinis asistentas. Vietinė Jaupra taryba leidžia pradėti pasiruošimą Jaupra Pažadui ir, kai ugdymas yra baigtas, duoti patį Pažadą.

b. Regioninė brolija

35. Jei to reikia, nacionaliniai Jaupra statutai nustato regioninių brolijų įsteigimo tvarką ir įteisinimą, apibrėžia susirinkimo ir regioninės tarybos sudėtį ir kompetencijas.

c. Nacionalinė brolija

36. Nacionalinę Jaupra broliją sudaro visos vietinės Jaupra brolijos, susijusios su atitinkama nacionaline OFS brolija. Naują nacionalinę Jaupra broliją oficialiai pripažįsta nacionalinė OFS taryba arba, jei tokios nėra, CIOFS (tarptautinis OFS) prezidentas.

9. KITOS JAUPRA GRUPĖS

Vaikų ir paauglių grupės

37. Ilgą laiką Pranciškoniškoje šeimoje egzistuoja vaikų ir paauglių grupių; jos buvo vadinamos *Cordigeros* (Stygos nešėjai), *Ninos Franciscanos / Nifra* (Pranciškoniški vaikai / Pranciškučiai), *Floreccillas* (Žiedeliai), *Heraldos* (Pranašai), *Juglares* (Trubadūrai), *Micro-Youfra* (Mikro-Jaupra), *Mini-Youfra* (Mini-Jaupra), *Pre-Youfra* (Iki-Jaupra) ir t.t. Kai kurioms iš šių grupių vadovauja Jaupra nariai ir pranciškoniai, tiek pasauliečiai, tiek vienuoliai. Neretai lengviau organizuoti ir vesti vaikų, kurie yra daugiausiai pasauliečių pranciškonų sūnūs ir dukterys, negu paauglių grupes.

38. Tokių grupių gyvenimas turi būti glaudžiai susijęs su vietinėmis Jaupra ir OFS brolijomis; jų augimas smarkiai priklausys nuo kompetentingų vadovų. Labai svarbu, kad nacionalinės Jaupra ir OFS tarybos su vienuolių pagalba koordinuotų šią vadovavimo tarnystę ir spausdintų medžiagą, galinčią padėti šių grupių ugdymui.